

Punt rere punt

Mitilene, 32

Xavier Farré

Punt rere punt

Editorial
Meteora

Col·lecció: Mitilene, 32
Direcció: Jordi Cervera

PUNT RERE PUNT
© Xavier Farré i Vidal, 2014

Reservats tots els drets d'edició per
© Editorial Meteora, SL
Barcelona
www.editorialmeteora.cat
contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: febrer de 2014

ISBN: 978-84-92874-92-7
Dip. Leg.: B.997-2014

[Nota: Alguns d'aquests poemes han estat publicats a *Papers de Versàlia*]

Disseny gràfic: Meteora, serveis editorials
Impressió: Fotoletra, Barcelona

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA,
SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA
A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC,
INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARNES TELEMÀTIQUES
I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ
MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

Punt rere punt

Silenci

És el silenci de la nit, trencat
només amb el motor d'un cotxe,
massa ràpid. Aviat trobarà el seu final.
O amb els grills, que anuncien
el llanguiment de l'estiu, de les pells
colrades fins al sofriment, d'un sol
que esdevé sempre més trist
com el preludi de les noves estacions.
Noves i velles, repetició que ens allunya,
com un autobús en deixar l'estació,
dels desigs que corren massa ràpid
(atletes que donaran positiu
en tots els controls). I enmig,
el silenci de la nit. El cos que encara
es desperta per la calor. La ment
que s'entrena per a nous canvis.
I el xerric dels grills, constant,
es perd com el record d'una nit.
D'una calor que s'ha apagat.
El llenguatge fora del llenguatge
que et retorna, esbiaixat bumerang
que ha perdut un cantell i s'allunya
més cada cop que el lences,
al descobriment del silenci,
a l'intent de pèrdua del record.

Figura en un matí fred

S'aixeca, fred, el matí. Fulles que es mouen
en un sol arbre. Xiuxiuegen algun secret
que caurà en un pou buit d'oblit. No
el recolliràs. De què et serveixen els secrets
de les fulles, dels ocells, de la terra lleugera
i ara freda que acabarà abandonant-te?

No sé llegir els seus llenguatges, allí
no t'hi puc trobar, no m'hi puc trobar,
és un miratge per ampliar aquestes hores
que sense descans es graven a l'esfera
de repeticions. Tampoc els números
descobreixen la recerca del teu cos.

Són sol un record: l'hora s'aturà aquí.
Però després continua en altres esferes.
Són totes com glaçons que traiem en ple
estiu. Es desfan i adopten la forma d'un cos
nou, s'hi adapten. Una memòria esquinçada
falsa com la còpia del nom en un passaport.

S'aixeca, fred, el matí. Segueixen el curs
vers l'esgotament les busques del rellotge.
Tot és un esclat incomprensible de mots
com en un país estranger. Les fulles,
els ocells, la terra lleugera i ara freda.
I la teva imatge que s'alça com la boira.

Concert

L'església del monestir és sòbria,
neta, lliure d'adorns estèrils, parets
nues que no aconseguen despullar
l'ànima, l'ànima que segueix en el pecat.

El concert s'inicia trencant el silenci
a què s'ha acostumat aquest lloc,
per entrar en una altra esfera de silenci.
No és fàcil tancar-s'hi com una bombolla.

Tremolen les teranyines que s'acumulen
en racons oblidats de fines finestres
marmòries. Però no les espelmes,
ja inútils per il·luminar l'escenari.

S'alça la veu, trencadissa; no arriba
a les teranyines, no arriba a les espelmes,
s'endinsa en algunes oïdes, en cors
que volen encendre's per instants.

Cors que busquen il·luminació, un guia
en el camí convertit en un intricat laberint.
En els instruments, en la veu, en les tires
de marbre enfosquides per les teranyines.

Una ombra que es projecta. Però volen
il·luminació. I l'única ajuda són les notes
que s'alcen per les naus, i traspassen flames
d'espelmes que cremen en la solitud.

Matí

És l'esclat de l'estiu, una calitja
que t'amara en aquesta latitud.
L'hora dels somnis esquerdat a temps
per no endinsar-se en una ficció
que esdevindria massa perillosa.

El sol se sap el rei d'aquest instant,
en el traspàs del somni a la vigília.
Et descobreix el verd de fulles i arbres,
colors que saben bé com enganyar-nos.
En despertar no s'entra al món real.

I si veig el teu cos al meu costat,
puc començar les conjectures falses.
El sabor d'una nit ara apagada,
el color que canvia en el contacte
amb els cabells, els pits, les teves cames.

El got en què una mosca s'embriaga,
buscant les restes de records i somnis,
és tan sols la imatge que esdevé autèntica
enmig de la calima de la ment.
Busca un ressort que et tregui d'aquest somni.

S'acosten les tisores del matí,
els raigs del sol que tallen visions.
S'aixeca la boirina lentament.
En pocs segons pots habitar el sentit
enmig dels límits del teu món creat.

Moviment

Ha plogut amb força tota la nit.
El soroll de les gotes en xocar
ha desvetllat els somnis que es perdien
en rierols d'una aigua massa neta.
Avall l'aigua i els somnis. Contrapunt
d'una existència que s'ha aturat
en un temps que l'acaba definint.
Com un metrònom en un moble antic.

Les hores que no marquen el compàs
se succeeixen, primer com germanes
de dol, i tot seguit com busques mortes.
S'alça el matí, ni un rastre de la pluja.
Els carrers secs, i el sol que resplendeix
quan el reflex atrapa el bronze ple
de verd a les teules. Tan sols un insecte
pot adaptar-se a aquests canvis constants.

Així comença un altre dia, clar,
net, resplendent, fugaç com una estrella
que abans que puguis formular un desig
desapareix en la combustió.
Un sol instant, la curvatura ràpida
per endur-se els segons. La llum que tanca
un camí després en la foscor.
La pluja, el sol n'esborren els senyals.

Nou ordre

I tu també, quan entris en aquesta
ciutat, gris-negra com el riu travessant-la,
veuràs els edificis que s'eleven
per sobre la boira, uns grans espectres.

I a dins trobaràs, com unes monedes
oblidades al calaix, solituds
al quadrat, una equació repleta
d'incògnites, x plenes d'enyorances.

Aquest és el camí de la ciutat,
vagarejar entre cases que han tingut
massa temps per pensar en la seva història,
en la gent que hi habita sempre nova.

En els trasllats, arreplegar vells mobles
per encerclar-los en noves parets,
en autèntiques definicions
per a les restes de les matemàtiques.

Canviar el tros de terra, una ratlla,
un triangle, una esfera, un quadrat,
i posseir-lo amb el seu llenguatge,
sons diferents per a aquestes parets.

I un resultat: les capsas de records
que s'acumulen en metres quadrats
massa petits. No hi haurà cap espai
que pugui fer encabir antics carrers.

Saber-se sempre estrany en la ciutat
que no pot apagar el recorregut
que la ment fa per allunyats carrers,
dues ciutats en una doble vida.

En el present, un acusat menyspreu
en comparar les passes que s'adrecen
a destins que no volen descobrir,
com estelles clavades a consciència.

I en el passat, on les cames, els ulls,
les mans, els braços, les orelles saben
que no els cal descobrir res, és el costum
que transformen en mites necessaris.

I tu també, quan entris en aquesta
ciutat, gris-negra com el riu travessant-la,
veuràs els edificis que s'eleven
per sobre aquesta boira de records.

...

Les solituds que volen aferrar-se
a un racó, on el rellotge, persistent
i aliè, segueix tocant en algun lloc
les hores desplomades de la història.

I podràs descobrir dues ciutats,
les dobles vides que s'oculten, tènues,
entre una passa i el recorregut
que sempre acaba en un carrer tancat.

Dobles vides que intenten desxifrar
les equacions de la solitud.
Les incògnites que les parets nues
no resoldran. Ni un expert matemàtic

no sabria com treure'n l'entrellat.
No ajuden les ciències sinó
un grapat de pèrdues encapsades.
Doble vida, una mort lànguïda i lenta.

2006

Elegia

A l'Eloi Castelló, in memoriam

I

És una veu que m'anuncia la desgràcia,
una sibil·la que intenta amagar-me
el punt final per posar a la història.
Tot amb paraules no dites, silencis,
espais per omplir en una foto fixa.
Arriba des de més de dos mil quilòmetres,
la veu travessa l'espai per aturar el temps.
En un segon, en un minut, en un glaçó.

II

En un segon, en un minut, en un glaçó
en què es converteix la teva imatge.
I ara les converses no s'iniciaran
amb un dels teus cigars. Es consumirà
la cendra abans d'atènyer el record.
La recollirem a l'endemà, igual
que una festa iniciada massa tard.
Igual com els retalls de converses absents.

III

Igual com els retalls de converses absents,
sense inici, sense final, i alguns interludis
tan buits com les pauses en un teatre.
Demandar una cervesa per beure ràpid,
la consumició de la vida, per deixar-la
a mig acabar, com qualsevol comiat.
I les paraules no s'adrecen als companys,
són un diàleg amb l'obra que segueix.

...

IV

Són un diàleg amb l'obra que segueix endavant, sense adonar-se d'aquells que falten, que s'han perdut en l'entreacte, que han abandonat la seva butaca i que ja no hi tornaran. Per uns instants es veurà encara la figura com un motlle. I després, en encendre's els llums, ningú no notarà que allí hi havia algú assegut.

V

No notarà que allí hi havia algú assegut qui no s'hagi fixat en els actes anteriors. Però tu saps que el detall sempre esdevé la clau de la comprensió. Per això perdre's un sol acte es converteix en un sacrilegi difícil de perdonar. I tu ja no has entrat. Has dirigit les passes vers la sortida. La porta ja era oberta.

VI

Vers la sortida. La porta ja era oberta. Vers la sortida fosca com una nit a mitjans de desembre. Només s'hi advertia el vermell del cigarret cremant. I també s'ha apagat poc després. On buscarem ara aquella olor forta? En els racons dels mobles, en les cadires, en un esmorzar compartit a les dotze.

VII

En un esmorzar compartit a les dotze.
Seguint el ritme del teu rellotge natural,
“sóc animal nocturn”. Les celles enganxades
a la pantalla de l'ordinador per desxifrar
vestigis d'una llengua no indoeuropea,
com per buscar unes arrels llunyanes
per arribar a un origen incert, en els mots.
Combinació de sons per retornar al sentit.

VIII

Combinació de sons per retornar al sentit,
la dignitat de la parla, com si s'hagués d'assolir
igual que en una recerca de títols. Ben al contrari,
tu ja tenies els títols en començar cada frase.
Era com una feina de picapedrer, anar modelant
per arribar a la forma-còpia que l'autor preveia.
Despuntava ja el dia, s'acabava el desfilat dels sons
enmig del silenci que regnava fins a l'últim punt fixat.

IX

Enmig del silenci que regnava fins a l'últim punt fixat
que ens resistirem a veure escrit. No el posarem.
Tu tampoc. L'ordinador encès fa pampallugues
i demana encara el so dels dits per seguir escrivint
paraules, paraules, frases, paràgrafs, pàgines
i signes de puntuació sense el punt final. Sense
la petita taca negra que ens separa del silenci.
Sabem que els llibres continuen en la ment.

...

X

Sabem que els llibres continuen en la ment dels lectors. Les paraules segueixen existint creant nous mons, fent reviure les taules, les finestres, les ciutats viscudes i no viscudes. Com les vides que es deixen de viure, així els llibres. Segueixen en altres vides, en altres pensaments, en la reformulació dels mots. En la seva lectura per retornar al record.

XI

En la seva lectura per retornar al record, en cada mot que s'ha d'assaborir, fixar lentament. I els mots que compartíem ara seran encara més nostres. La identitat, “pare, m’has de menester?” “Sí, torna a casa aviat.” I ja ara, quina casa? Sí, t’hem de menester. Has marxat, per què no has dit a quina hora tornaves?

XII

No has dit a quina hora tornaves?
És clar, busques un altre cop la marca del llenguatge, el joc amb els pronoms febles, tan febles per poder-los combinar com l’absència delimitant tots els espais de la memòria, els metres quadrats amb què imaginem el buit. Un silenci, la capsa del teu tabac.

XIII

Un silenci, la capsa del teu tabac
que s'ha tancat per darrer cop.
Com les anècdotes en l'imaginari
centreeuropeu que repeties.
L'eco que ens arriba fins a nosaltres,
he estat hongarès, austríac, croata,
“vostè ha viatjat molt, oi?” “Jo?”
Mai no m'he mogut d'aquí.”

XIV

Mai no m'he mogut d'aquí,
l'únic que he fet és travessar ponts.
Tu eres les teves anècdotes,
et definien, t'hi reflecties.
Has creuat molts ponts,
reals i imaginaris, llargs,
amples com un Danubi mandrós,
esmolats com mots difícils.

XV

Esmolats com mots difícils
per arribar a crear un món. Creaves
mons en els mots que ens donaves.
I ara aquests mots, els pronoms, les frases,
els paràgrafs, les pàgines, les comes, els punts
no ens serveixen per fer-te tornar.
El llenguatge s'ha revelat com un traïdor.
T'hi buscarem al seu lllindar perquè has callat.

Sol

En el moment de pensar el poema
la llum va entrar de biaix, es formà
una claror que encara no havia copsat
mai. I únicament va ser un instant.
Un instant per als ulls, per al pensament
del nou poema que ja no va escriure.

2007